

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Certiora præmittuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](#)

94 Tractatus I. Disputatio X. Articul. I. §. I. II. & III.

intellecti, convenit soli essentia divina ut ab omni attributo virtualiter distincta: illud autem est objectum primarium visionis beatifica, sicut etiam cognitionis divinae, in quo reperitur prima ratio, intelligibilitatis: ergo sola essentia divina, ut ab omni attributo & relatione virtualiter distincta, est objectum primarium & specificativum beatifica visionis. Major constat partim ex iis, qua in disp. 3. 2. 4. & 5. dicta sunt, ubi pro constitutivo divinae essentiae intelligere actuallissimum & a se existens assignavimus, & amplius confitabit ex iis, qua in sequentibus dicentur. Visio namque beatifica est participatio increata intellectio, unde illud est primarium & specificativum objectum visionis, quod est divina cognitionis primarium objectum: sed hoc est essentia divina, ut sic, juxta illa, qua inseruntur, ergo etiam visionis beatifica primarium est objectum. Quo codem fundamento probabis, divinam essentiam sub ratione essentiae virtualiter distinctae esse objectum motivum, & speciem intelligibilem visionis in actu primo. His igitur suppositis ad principialis quasit resolutio nem sit

§. II.

Prima Conclusio Thomistica.

4. CONCLUSIO I. Divina essentia nec per abs-
olutam potentiam videri potest intuitiva & quid-
ditativa, non visis Personis vel attributis: nec una
Personae, vel attributum sine altero.

Deducitur & probatur primo ex illo praecitato textu Jo. 14. Philippe, qui videt me, videt & Patrem: non credis, quia ego in Patre, & Pater in me est. Ubi cum posterior propositio sit causa & confirmatio praecedentis, ita sensus efficitur: si ego in Patre, & Pater in me est, tunc qui videt me, videt & Patrem. Cujus consequentia efficacia neque de absoluta potentia admittit Patrem sine Filio, & quod magis, sine essentia, ratione cuius in se existunt, videri posse.

5. Atque ita agnoverunt & deduxerunt SS. PP. praefertim D. Augustinus in pl. 85. dicens: Pa-
tris, & Filii separari non potest visio, ubi non se-
paratur natura & substantia. Et 1. de Trin. c. 8.
fz ergo audiamus, ostende nobis Filium, fze au-
diamus, ostende nobis Patrem, tantundem valet,
quia neuter sine altero potest ostendi. Num quippe
sunt, sicut & ipse ait: ego & Pater unus sumus.

6. Probatem candem veritatem tertio expressa testi-
monia S. D. hic a. 7. ad 2. Et in 2. 2. q. 2. a. 8. di-
centis: DEUS secundum quod intelligitur in se
ipso, prout videtur a Beatis, non potest intelligi sine
Trinitate personarum. Ecce in 3. p. q. 3. a. 3. Im-
possibile est, ut circumscribatur per intellectum
cognoscendum DEVM, sicut est, aliquid a DEO,
& quod aliud remaneat, quia totum, quod est in
DEO, est unus, salva distinctione personarum.

7. Ex quibus probatur quartò ratione. DEUS ut
est in se, sic est subsistens in tribus personis, & est
formaliter hoc totum, quod habet: sed visio intuitiva & quidditativa videt DEUM, ut est in se: ergo ipsum videt ut subsistens in tribus personis,
& secundum hoc totum, quod habet, aut cer-

tè non erit amplius visio intuitiva DEI, ut est
in se; si aliter videt quā est in se.

§. III.

Altera conclusio contra tertiam sen-
tentiam.

CONCLUSIO II. Implicita videri divinam s. &
sentiam cognitione intuitiva, non quidditati-
va, non visis attributis & relationibus. Ita cum
aliis Thomistis Godoyus dil. 19. §. 2.

Probatur primo. Implicita videri divinam essentiam videnti intuitiva, & non videri quidditativa: sed etiam per Adversarios implicita videri sine attributis quidditativa. ergo etiam implicita eadem sic videri intuitiva. Major probatur. Videri objectum intuitiva est illud videri, sicut in se, & in re est, & secundum existentiam suam ex-
ercitare non possibile, vel signatum: sed im-
plicita videri divinam essentiam ut in se & in re est
existentia exercita, quin eo ipso quidditativa vi-
deatur: ergo implicita illam videri intuitiva, quia
videatur etiam quidditativa. Major constat ex
distinctione cognitionis intuitiva & arbitrativa. Minor probatur: quia existentia exercita est pra-
dicatum quidditativum essentiale divinae essentiae,
intrinsecè constitutivum ipsius: ergo si divina es-
senta videretur ut in se est secundum suam ex-
istentiam existentiam, etiam necesse est, ut videatur
quidditativa.

Probatur secundum. Implicita ut Divina es-
senta se intellectu beato intelligibiliter communi-
car & manifestari ut est in se ipsa, & tamen se ma-
nifestari ac communicari inadäquatè: sed hoc fieri
per visionem intuitivam præcisè attingentem
essentiam sine attributis: ergo implicita eius
modi visionem Divina essentia. Minor est nou-
ex terminis: major probatur. Divina essentia ut
est in se ipsa, est actus purus simplicissimus, uni-
simus, unum omnia, & omnia unum, sed esse in-
adäquatū & divitum repugnat ejusmodi praedi-
cati, ut patet, ergo si se in inadäquatè manifestat,
unit, communiceat, hoc ipso non manifestat, com-
municat, unit, ut in se est, unde sequitur es-
senta Divinam videri ut in se est, & non videri.
Videri ex hypothesi, & non videri, ut in se est:
nam cum res altera est objectum in mente videntur,
quā sit in se ipsa, non videntur ut in se est: atq[ue]
altera utique Divina essentia est in mente viden-
tis, quā in se ipsa: ergo non videntur ut in se
est. Certe hoc ipso, quod cognoscis objectum
divisum, quod in se est individuum, jam alio modo
cognoscis, ac in se est, jāque cognitio degenerat
in abstractivam: Non minùs ergo cognitio di-
videns essentiam ab attributis abiret in abstracti-
vam, objecto alter se habente in mente cognos-
centis, quā sit in se ipso.

Probatur tertio. Ubi est unica visibilis rei, o-
implicita rem illam secundum aliquid sui in se ipsa
videri, secundum aliud non videri: sed est unica
visibilis omnium Divinarum perfectionum;
omnes quippe simplicissime convenient in esse
actuallissimo, immaterialissimo, spiritualissimo,
adeoque in esse intelligibili, ergo implicita Divi-
nam essentiam (idem esto judicium de relationi-
bus & attributis) secundum aliquid sui videri,
secundum aliiquid sui non videri.

Con-